

WELKOM

Lieve mensen, welkom!

Verschillende malen heb ik er de afgelopen maanden over gedroomd: een groot knalfeest hier in de Grote Kerk, een feest van danken en bidden, van dansen en zingen. Een feest samen met jullie allen die het kerkasiel mogelijk maakten als voorgangers en vrijwilligers, als bewuste kerkgangers en toevallige voorbijgangers.

Heel hartelijk welkom!

In mijn terugkerende droom was het ook een feest met alle kinderen en kinderpardongezinnen. Een knalfeest omdat ze dan een status zouden hebben.

Wat leek die droom ver weg, als ik weer wakker werd! Wat leek het onwaarschijnlijk dat het goed zou aflopen met dat kerkasiel van ons. Wat was het soms zwaar om uit te leggen dat het geen valse hoop was die we koesterden, dat we nog wel degelijk perspectief zagen, dat er wel degelijk aanknopingspunten waren voor het gesprek met de politiek. Het nieuws van die moedige politieke bekering van het CDA was het begin van de goede afloop. We waren in tranen toen dit nieuws binnen kwam. Tegelijk was het haast niet te bevatten dat er dan toch een keer ten goede zou kunnen komen...

“Er is voor deze familie geen toekomst in Nederland.” Rond de kerstdagen kwam deze uitspraak van de staatssecretaris vaak langs in de media. Vandaag danken we God, omdat er voor deze familie wel degelijk toekomst is in Nederland. Voor jullie — lieve ouders, Hayarpi, Warduhi en Seyran — is er wel degelijk toekomst in Nederland! En dat geldt ook voor al die andere kinderpardon-gezinnen. Maar jullie heet ik vandaag in het bijzonder welkom.

We vieren vandaag geen overwinning. Er is geen reden tot triomfalisme. Zeker: we zijn heel blij met wat er is bereikt. Maar we zijn ook bezorgd over de afschaffing van de kinderpardon-regeling en we vinden dat ons land meer kan doen om de meest kwetsbare mensen een veilige plek te bieden. Zorg hebben we ook over de toenemende polarisatie, die het debat over migratie overschaduwet en vertroebelt.

En hoewel alles er op wijst dat de familie Tamrazyan en bijna alle andere families om wie het gaat, een status zullen krijgen — je weet het pas zeker als het zeker is. Als de brief er ligt. We hopen heel erg dat dat voor jullie niet zo lang meer hoeft te duren!

Maar zolang zullen wij de ontwikkelingen volgen en zal ook Kerk in Actie dat nauwgezet blijven doen. De staatssecretaris heeft toegezegd aanvragen welwillend te beoordelen en daar zullen we hem graag aan houden.

Geen triomfalisme dus. Maar wel diepe dankbaarheid. Dankbaarheid voor wat er is bereikt en voor de rol die het kerkasiel daarin mocht en kon spelen. Dankbaarheid ook voor

de manier waarop we al die tijd samen de dienst gaande hebben gehouden. In grote gezamenlijkheid en verbondenheid vormden we in Bethel een warme gemeenschap van geloof, hoop en liefde. Een beweging van bidden tegen de bierkaai. En zo konden we een veilig toevluchtsoord zijn voor de familie Tamrazyan.

Iemand schreef deze haiku:

*Wat is kerkasiel
anders dan een warme plek
tegen een koud hart?*

Ruim 3 maanden was Bethel een plek van warmte en bezieling, van inspiratie en hoop. Al die tijd brandde er in die kleine kapel een heilig vuur, dat door talloze vlammetjes en vlammen werd gevoed en aangewakkerd. Een grote verscheidenheid van kleuren en klanken verenigde zich rond dit vuur, dat warm en aanstekelijk bleek. Laat het een vlam van dat vuur zijn, die we hier aansteken. Een vlam van geloof, hoop en liefde.

OVERWEGING

Lieve mensen van God,

Begin zeventiende eeuw weidde de Franse priester Vincent de Paul zijn leven aan pastoraat en armenzorg. Hij leerde dat je de armen moest dienen met liefde.

Want, zo zei hij:

Het is omwille van de liefde dat de armen zullen aanvaarden dat je hen brood geeft.

Het is omwille van de liefde dat de armen vergeven dat ze worden geholpen.

Deze uitspraak getuigt van een diep gevoeld menselijk respect. Want wie de arme als arme ziet, kijkt als het ware op hem neer. Hulp wordt dan vanuit een gevoel van superioriteit geboden. Met *helpen vanuit liefde* doelde Vincent de Paul op een hulpbetoon dat niet neerbuigend of betuttelend wil zijn.

Hij wist hoe moeilijk dat eigenlijk is: de ander dienen omwille van de ander, de ander dienen omwille van de liefde. Bijna altijd brengt helpen een verschil met zich mee — een verschil in macht, rijkdom of status. Helpen creëert bovendien een afhankelijkheidsrelatie. Vincent de Paul geloofde dat de liefde dat verschil kan verdragen, kan opvangen. En hij draaide die afhankelijkheidsrelatie om: degene die helpt, heeft vergeving nodig van degene die wordt geholpen! Als die vergeving wordt verleend, dan gebeurt dat omwille van de liefde.

Aan deze uitspraak van Vincent de Paul moest ik denken bij een gedicht dat Marinus van den Berg schreef tijdens een nacht in Bethel.

Een geschenk

Een geschenk zijn jullie.
Een geschenk voor ons allemaal.
Jullie houden ons wakker
Jullie schudden ons wakker
Wij ingedommeld in zelfgenoegzaamheid
Wij koersend op eigen volk eerst
Wij die alsmaar meer welvaart willen

Een geschenk zijn jullie.
Jullie met jullie vriendelijkheid
Jullie die ons gastvrijheid leren
Jullie die onze wereld verruimen
Jullie die ons aan het denken zetten
Jullie met jullie verhalen over levensmoed
Een geschenk voor ons allemaal.

Jullie die als een last worden gezien
Jullie die ons nieuwe vragen stellen
Jullie die ook mensenrechten hebben
Jullie die onze rijkdom bevragen om te delen
Jullie die ons vragen wat God van ons vraagt
Jullie zijn een onverwacht geschenk om voor te danken

Ook in dit gedicht zit die omkering, die elke morele superioriteit van 'zie mij eens helpen' en 'kijk ons eens goeddoen' meteen ontmantelt.

Als wij vandaag danken, dan beginnen we dus bij jullie, lieve familie Tamrazyan. Jullie vraag om veiligheid en het grote vertrouwen dat jullie in ons hebben gesteld was nodig om ons in beweging te zetten. Dank voor het beroep dat jullie op ons hebben gedaan. Dank dat jullie ons als kerk hebben gezien en ons op ons kerk-zijn hebben aangesproken.

Zoals God uit het woest en ledig van den beginne hemel en aarde schiep, zoals God alle manen en sterren telt en de aarde inricht als een veilige plek voor mensen en menselijkheid, zo hebben wij ook Bethel ingericht. Voor jullie, familie Tamrazyan, schiepen we tijd en ruimte.

In de chaos van ambtsberichten, meewerkcriteria, dossiers en al dan niet gestapelde procedures kon Bethel een veilige plek zijn — zolang de kerkdienst voortduurde.

We voelden de urgentie van ons zingen en bidden en werden er diep door geraakt. Onze taal kreeg lading, op onze zinnen kwam spanning te staan. Ook daarom bleven we komen, daarom bleven anderen komen, vaak van ver. Allemaal hebben we denk ik ervaren hoe sterk zachte krachten kunnen zijn. In Bethel balden we ze op wonderlijke wijze samen.

Een van de bezoekers liet het verhaal achter over het gewicht van de sneeuwvlok.

“Zeg, hoeveel weegt een sneeuwvlok?” vroeg een mees aan een wilde duif.
“Minder dan niks”, gaf die ten antwoord.
“Dan moet ik je een merkwaardig verhaal vertellen”, zei de mees.
“Ik zat op de tak van een den, dicht bij de stam, toen het begon te sneeuwen. Niet hevig, met stormgeweld, nee, als in een droom, zonder geluid of gewicht. Daar ik niets beters te doen had, begon ik de sneeuwvlokken te tellen die op de twijgen en naalden van mijn tak vielen en daaraan bleven hangen. Op de kop af drie miljoen zeventienhonderd eenenveertigduizend negenhonderd éénenvijftig waren het er. Toen de drie miljoen zeventienhonderd eenenveertigduizend negenhonderd twééënvijftigste vlok omlaag kwam — minder dan niks, zoals je zegt — brak de tak af.” Daarop vloog de mees weg.
De duif, die sinds de dagen van Noach gespecialiseerd was in dit soort vragen, zei na enig nadenken bij zichzelf: “Misschien ontbreekt er nog maar één stem van één enkele mens om de vrede in de wereld te verwerkelijken.”

In Bethel hebben we ervaren hoeveel impact zachte krachten kunnen hebben, als ze worden gebundeld.

*Jouw stad moet sterk zijn,
vrede uitstralen,
open poorten voor allen.*

Heilig ben ik ervan overtuigd dat de veerkracht van onze samenleving niet zit in de bepantsering van soldaten, niet gelegen is in de hardheid van onze taal of in de muren aan onze grenzen.

Ik zag ooit een aangrijpende foto van een eucharistie die werd gevierd aan de grens tussen de Verenigde Staten en Mexico. Aan weerszijden van het metershoge prikkeldraad stonden tafels tegen het hek geschoven. Er was gebeden, gebroken en gedeeld. Door het

hek heen gaven mensen het aan elkaar door. Voor mij is die foto een iconisch beeld van wat het betekent om gemeenschap van Christus te zijn. Het is een gemeenschap die niet aan de grens ophoudt, het is een gemeenschap die aan geen enkele grens ophoudt.

Wie vanuit die gemeenschap van geloof, hoop en liefde probeert te leven en te geloven, vindt geen rust of veiligheid meer achter welke muren van steen of staal of taal dan ook. Als het breken en delen van brood en wijn, als het breken en delen van het leven, van ons leven de essentie is van deze gemeenschap — dan kan het niet anders of de poorten moeten open. Wanneer mensen breken en delen, is er water en eten genoeg. Je hoeft maar een berichtje op Facebook te zetten of een overvloed aan kaarsen of koffie komt binnen.

Deze dienst is natuurlijk ook een dienst van dankzegging aan God. Want:

*Jij hebt ons gewezen
de weg van de liefde.
Dit lied dankt je daarvoor.*

Wat hebben wij bijzondere weken met elkaar beleefd. Zo bijzonder dat we het soms van anderen moesten horen, om het ook te beseffen.

“Veel kerken in Italië putten hoop uit wat jullie hier doen”, zei een Italiaanse vrouw, die speciaal voor het kerkasiel was overgekomen. Meermalen hebben we beleefd hoe ons kerkasiel gedragen werd door een wereldwijde gebedsgemeenschap. Vele bezoeken, brieven en berichten getuigen daarvan.

Vanuit de Doopsgezinde Kerk van Columbus in Ohio kwamen Joel Millar en Austin McCabe Juhnke met ons meevieren. Zij staken ons een hart onder de riem met de woorden die de zwarte dominee en burgerrechtenactivist Martin Luther King vanuit de gevangenis van Birmingham schreef: dat we een morele verantwoordelijkheid hebben om onrechtvaardige wetten te overtreden.

Wat zij ook meebrachten, dat is het lied dat bij uitstek gezongen wordt door hen die gaan op de weg van de liefde: *We shall overcome*. Het lied diende als officieus volkslied voor de zwarte burgerrechtenbeweging. Het was het lied van de geweldloze strijd voor een samenleving, waarin zwarte en witte mensen gelijke rechten hebben. Martin Luther King citeerde het in zijn laatste preek en niet veel later werd het op zijn begrafenis gezongen. Als wij het straks zingen, laat het voor ons dan het lied zijn van mensen die voort willen gaan op de weg, die we de afgelopen maanden op de tast hebben gezocht. Laten we het zingen als een lied van mensen, voor wie de gemeenschap van Christus niet ophoudt bij de harde grenzen van steen, staal of taal. Laten we het zingen als een lied van de hoop, die in ons is. Laten we het zingen als het lied op de weg van de liefde.
We shall overcome some day. Amen.